

תהליך הכשרת המדריכים הקליניים בפיזיותרפיה - מחקר ארוך טווח

גילה שחר, מיכל כץ, נגה גל
החוג לפיזיותרפיה, אוניברסיטת תל אביב, ישראל

רציונל לביצוע המחקר: ההדרכה הקלינית מהווה נדבך חשוב ואינטגרלי בתהליך ההכשרה של הסטודנטים בישראל לקראת היותם פיזיותרפיסטים מטפלים. קורסים להכשרת מדריכים קליניים בפיזיותרפיה מתקיימים בצורה מובנית וייחודית מטעם אוניברסיטת תל אביב בעשרים השנים האחרונות.

מטרת המחקר היא להציג את תהליך הכשרת המדריכים הקליניים בחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת תל אביב בעשור האחרון, לתאר מגמות בזמן של מאפייני המדריכים, של עמדותיהם ביחס להדרכה, ולבחון קשרים בין מאפייני המדריך לבין עמדותיו בנוגע לקורס ולהדרכה.

מידע זה יכול לסייע בהתאמת תהליך הכשרת המדריכים ובתכנון ההדרכה הקלינית העתידית בישראל.

שיטות:

משתתפים: פיזיותרפיסטים שהומלצו על ידי מנהלי שירות, עמדו בקריטריונים נדרשים של ותק מקצועי, קורסים על בסיסיים והיקף משרה וסיימו קורס להכשרת מדריכים קליניים מטעם החוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת תל אביב בשנים 2000-2010.

כלים: מידע שיטתי נאסף מכל המשתתפים בקורסים מזה 10 שנים באמצעות שאלונים מובנים, קודם להשתתפות בקורס ומיד לאחריו. המידע כולל נתונים דמוגרפיים, מאפייני השכלה, תעסוקה והדרכה וכן שאלות בנושא עמדות של המשתתפים ביחס לקורס, לתכניו ולהדרכה הקלינית. מעקב על הדרכה פעילה נערך מתום הקורס ועד היום. ניתוח הנתונים מציג סטטיסטיקה תיאורית ע"י שכיחויות ושכיחויות יחסיות ומבחני קשר ע"י מבחני חי בריבוע ומדד יחס סיכויים.

תוצאות: 375 פיזיותרפיסטים השתתפו ב- 17 קורסים. כ- 23% מהם גברים. כשליש מהמכונים לפיזיותרפיה וכשליש בשיקום המבוגרים, בתחום הארטופדי והנורולוגי. שאר המשתתפים התחלקו באופן דומה בין פיזיותרפיסטים בבתי החולים ובתחומי התפתחות הילד, חלוקה שנשמרה בזמן.

תוצאות ראשוניות מראות כי למעלה מ- 20% עזבו את ההדרכה. קיים קשר בין ותק בהדרכה והפסקת ההדרכה. גברים עזבו את ההדרכה פי 2 יותר מנשים (רווח בר סמך 95% 1.4-4). שיעור הנשירה הנמוך ביותר הוא בתחום הילדים (11%), כאשר בכל שאר התחומים שעורי נשירה דומים וגבוהים פי 2.2.

סיכום ומסקנות: תהליך הלמידה בקורס אנלוגי לתהליך ההדרכה הקלינית. בוגרי הקורס הבסיסי מעלים צורך בתגבור מיומנויות בהדרכה ובהערכת הסטודנטים, שתורגלו בקורס. כמענה לצורך זה התקיים קורס למיומנויות מתקדמות בהדרכה ויש לשקול קורסי המשך נוספים.

מילות מפתח: הדרכה קלינית; הכשרת מדריכים קליניים

מקורות מימון אין

אישור וועדת אתיקה: התקבל